

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
« Латинська мова »

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 053 « Психологія »
Освітня програма « Психологія »
Рік навчання 2024-2025, семестр 2
Форма здобуття вищої освіти денна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська

Шинкарук Василь Дмитрович

vashyn@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=486>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

У наші дні латинська мова – це своєрідний будівельний матеріал, з якого творяться нові терміни. Адже жодна галузь науки не може обійтися без знання основ термінології, яка формується на базі латинської мови. Вивчення латини має вирішальну роль саме у професійній підготовці майбутніх фахівців, бо на ній ґрунтується значна частина професійно орієнтованих дисциплін. Латинська мова сьогодні залишається джерелом творення міжнародних номенклатур, наукової лексики. Численні латинські прислів'я, афоризми та терміни увійшли у вжиток в сучасних мовах у вигляді мовних кальок або прямих запозичень зі збереженням латинської мови.

Латинська мова полегшує розуміння коренів західного світу. Вона сприяє розвитку стратегій навчання та формуванню умінь аргументації.

Курс дисципліни призначений для ознайомлення студентів із основами латинської мови, набуття ними практичних умінь та навичок перекладу латинських текстів та використання латиномовної термінології у навчальній діяльності, а також підготовки до освоєння майбутніми психологами фахових термінів і фраз. У результаті вивчення латинської мови в університеті майбутні спеціалісти навчаються читати латинські тексти, вивчають основи граматичної будови латинської мови, оволодівають навичками перекладу латинських текстів, ознайомлюються зі шляхами і способами запозичень з латинської мови.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК): розуміння фахової термінології

загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК4. Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями у тому числі в полікультурному просторі.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення у ситуаціях власної професійної діяльності.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) у професійній сфері.

ЗК9. Здатність працювати в команді, вміння організовувати роботу команди.
спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

ПРН 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПРН 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1. Фонетика. Морфологія				
Тема 1. <i>Systema phoneticum Linguae Latinae: Фонетична система латинської мови.</i>	2/2	Знати основні фонетичні особливості латинської мови, грамотно читати, правильно ставити наголоси	Усне опитування. Читання слів Виконання практичних і самостійних робіт (у т.ч. на elearn)	25
Тема 2. <i>Systema morphologicum Linguae Latinae. Verbum. Загальні відомості про частини мови.</i>	2/2	Знати та розуміти, у чому полягає сутність морфологічної системи. Уміти розрізняти дієслова, їх часові форми та дієвідмінювати	Усне опитування. Читання слів Виконання практичних і самостійних робіт (у т.ч. на elearn)	25
Тема 3. <i>Nomen substantivum: Іменник.</i>	2/2	Знати граматичні категорії імен, уміти розподіляти іменники на відміни, відмінювати їх, знаходити у реченні	Усне опитування. Виконання практичних і самостійних робіт (у т.ч. на elearn).	25

			Вивчення фраз.	
Тема 4. <i>Nomen adiectivum.</i> <i>Pronomen: Прикметник.</i> <i>Займенник.</i>	2/2	Знати граматичні категорії прикметника, вміти групувати за відмінами, утворювати атрибутивні словосполучення та відмінювати їх.	Усне опитування. Виконання практичних і самостійних робіт (у т.ч. на elearn). Вивчення фраз.	25
Модуль 2. Морфологія. Синтаксис.				
Тема 5. <i>Словотвір у системі дієслова, іменника, прикметника.</i>	2/2	Знати, як поділяються іменники на відміни і типи, знати особливості відмінювання	Усне і письмове опитування. Виконання практичних і самостійних робіт (у т.ч. на elearn). Вивчення фраз.	25
Тема 6. <i>Adverbium (Прислівник).</i> <i>Praepositio (Прийменник).</i>	2/2	Знати граматичні категорії прикметника, вміти будувати словосполучення, утворювати ступені порівняння прикметників	Усне і письмове опитування. Виконання практичних і самостійних робіт (у т.ч. на elearn). Вивчення фраз.	25
Тема 7. <i>Синтаксис. Структура простого і складного речення. Sententia simplex. Sententia composita.</i>	2/2	Вміти аналізувати іменники, робити морфологічний розбір	Усне і письмове опитування. Виконання практичних і самостійних робіт (у т.ч. на elearn). Вивчення фраз.	25

Тема 8. <i>Noten numerale: Числівник.</i>	2/2	Уміти формулювати речення, знати його граматичну основу; розрізняти займенники	Усне і письмове опитування. Виконання практичних і самостійних робіт (у т.ч. на elearn). Вивчення фраз.	25
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

- Вакулик, І. І. «Гаудеамус» від джерел походження до культу. Міжнародний філологічний часопис. 2020. 11(2). <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Filol/issue/view/596>
- Вакулик, І. І. Давньогрецька та латинська мови як джерело сучасної наукової термінології: монографія. Вид. 2-е, доповн. Київ: НУБіП України, 2014. 296 с.
- Вакулик, І. І. Лінгвістичні аспекти наукової комунікації у синхронії та діахронії. Київ: КПСервіс, 2015. 280 с.
- Вакулик, І. І. Наукова термінологія як фактор формування наукової компетенції. Scierise. PC «Technology center». 2016.9.(1).

5. Вакулик, І. І. Нові термінологічні одиниці та особливості їх функціонування у мові. Міжнародний філологічний часопис. 2022. 13(1). <https://journals.nubip.edu.ua/index.php/Filol/article/view/16098>
6. Лапідарна латина. Режим доступу: <http://ukrlife.org/main/prosvita/latyna.html>
7. Латинські словникові уроки на Інтернет Поліглоті. Режим доступу: <http://www.internetpolyglot.com/ukrainian/lessons-ln-uk>.
8. Оліщук, Р. Л. Латинська мова. Синтаксис: підручник для ВНЗ. Львів: Видавництво ЛНУ ім. Івана Франка, 2018. 202 с.
9. Chaika, O., Vakulyk, I., Hutyriak, O. Multiculturalism in education: teaching foreign languages and translation. Ad Alta, 2023. <https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/130133/PDF/130133.pdf>
10. Ухаль, М. М. Латинська мова: підручник. Ужгород: Говерла, 2017. 319 с.
11. Шаманова, Н. Є. Латинська мова: навчальний посібник з вивчення дисципліни. Миколаїв: НУК, 2021. 141 с.
12. Шинкарук, В. Д. Латинська мова: підручник для студентів гуманітарних спеціальностей. Київ: Міленіум. 2020. 533 с.
13. Шинкарук, В. Д. Семантико-синтаксична структура речень з числівниковим компонентом в латинській мові. Міжнародний філологічний часопис. 2020. 11(2). <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Filol/issue/view/596>